

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

	<p align="center">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОБҐРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ І ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ»</p> <p align="center">Галузь знань - С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» Спеціальність - С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» Спеціалізація – С1.01 «Економіка» Освітня програма «Економіка»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	8
Форма контролю	Залік
Мова викладання	українська
Профайл викладачів 	<p>Непочатенко Андрій Вікторович Посада: доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 115 ауд. (кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності). E-mail: andrii.nepochatenko@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем:+380955936940</p>
Опис дисципліни	<p>Дисципліна «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків» спрямована на вивчення теоретичних основ розробки господарських рішень, механізмів вирішення основних типів управлінських задач; оволодіння сучасними методами пошуку оптимальних рішень; формування практичних навичок аналізування, ідентифікації та оцінювання ризиків і управління ними; ефективного застосування наукового інструментарію для розробки альтернативних варіантів господарських рішень та вибору найбільш прийняттого з них у тій чи іншій конкретній ситуації.</p>
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Обов'язкова навчальна дисципліна «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Економічний аналіз», «Оптимізаційні методи та моделі», «Статистика», «Стратегія</p>

	підприємства».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків» є набуття студентами знань, умінь і навичок щодо технології прийняття й обґрунтування господарських рішень із різним ступенем невизначеності та ризику.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дуальна форма навчання, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» (С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»)	<p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p>
Очікувані результати навчання	<p>ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>ПРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.</p>

	<p>ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p> <p>ПРН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні засади прийняття господарських рішень</i></p> <p>Тема 1.1. Сутнісна характеристика господарських рішень та технологія їх прийняття</p> <p>Тема 1.2. Методичні основи підготовки господарських рішень</p> <p>Тема 1.3. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання їх ефективності</p> <p>Тема 1.4. Прогнозування та аналіз господарських рішень</p> <p>Тема 1.5. Невизначеність як першопричина ризику підприємницької діяльності</p> <p>Тема 1.6. Критерії прийняття рішень в умовах невизначеності</p> <p>Тема 1.7. Теорія корисності та її застосування у процесі прийняття рішень</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Оцінювання ризиків та основні положення ризик-менеджменту</i></p> <p>Тема 2.1. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень</p> <p>Тема 2.2. Прийняття рішень у конфліктних ситуаціях</p> <p>Тема 2.3. Обґрунтування інвестиційних і фінансових рішень за умов ризику</p> <p>Тема 2.4. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків</p> <p>Тема 2.5. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків</p> <p>Тема 2.6. Основи ризик-менеджменту</p> <p>Тема 2.7. Напрями і методи регулювання та зниження ступеня ризику</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційних занять використовується наступні методи: розповідь, ілюстрація, обговорення та аналіз лекційного матеріалу, дискусії, диспути, конспектування.</p> <p>Під час практичних занять використовуються: розрахункові та ситуаційні завдання, навчальні та контролюючі тести, презентації, друковані роздаткові матеріали, дискусії, диспути, робота в малих групах, круглі столи, мозкові атаки.</p> <p>При виконанні індивідуально-дослідних робіт та самостійної роботи використовується: творчі роботи, виступи, есе, презентації, конспектування, самооцінка знань.</p>
<p>Технічне та програмне забезпечення (за потреби)</p>	<p>Наочні засоби:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint. 2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії. 3. Нормативно-технічна документація. 4. Нормативно-правові документи. <p>Технічні засоби:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проектор. 2. Стационарний комп'ютер. 3. Програмне забезпечення MS Windows, MS Office, MS Project. 4. Система Е-навчання БНАУ (на платформі Moodle).
Політика	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігнашкіна Т.Б., Гончарук О.В., Кербікова А.С. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Частина 1: навчальний посібник. Дніпро: Україн. держ. ун-т науки і технол., 2021. 106 с. URL: http://surl.li/qhqtc 2. Ігнашкіна Т.Б., Гончарук О.В., Найдовська А.О. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Частина 2: навчальний посібник. Дніпро: Україн. держ. ун-т науки і технол., 2023. 114 с. URL: http://surl.li/qhpwf 3. Економічні ризики: методи вимірювання та управління: навчальний посібник / Скопенко Н.С., Федулова І.В., Мазник Л.В., Кириченко О.М., Удворгелі Л.І.; за заг. ред. Скопенко Н.С. Київ: НУХТ, 2021. 344 с. URL: http://surl.li/qhmsm 4. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Методичні вказівки для практичних занять і самостійного вивчення дисципліни студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Л.М. Сатир, А.В. Непочатенко, Л.І. Стаднік, Р.П. Задорожна та ін. – Біла Церква: БНАУ, 2020. 132 с. 5. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: навч. посіб. / І. Семененко, О. Ольшанський, К. Сребряк, О. Маслош ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Ф-текон. та упр. Київ: Вид-во Східноукр. нац. ун-та ім. В. Даля, 2024. 165 с. URL: https://surl.li/tyjclo